

הערות ותגובות – קוראים כותבים

לכב' העורך,

בגליון האחרון של „אסיא” לקטתם כל הנאמר במשנתנו: טוב שברופאים לגיהנם. ואתה הבאת דברי הרמב”ן (שכפי הנראה מסכים עם פירש”י) ודלגת הימנו כל שאינו נוגע ישר לפירוש המאמר אע”פ שהם דברים חשובים ביותר, דהיינו דרפואת נפשות לא קילא מהוראת או”ה וכשם שבאו”ה לא יורה במקום מי שגדול הימנו כך ברפואת נפשות לא יעסוק ברפואה במקום שיש גדול הימנו, ועל דבר זה הרי כמעט כל הרופאים עוברים (ואני רגיל ללמד זכות שכל אחד חושב שהוא הגדול). וקצת לימוד זכות יש בערים גדולות שאי אפשר שאחד יעשה את הכל, ויש צורך בכמה רופאים. גם זכורני שד”ר פרויס בספרו „ביבליש תלמודישע מעדיצין” מתבייש להביא לשון רש”י כמשמעו, רק כותב שרש”י מלקט כל מה שמספרים לרעה על הרופאים. וספרו אינו כעת בידי.

ולענ”ד י”ל דטוב שברופאים היינו כמו בפרק בני העיר טובי העיר, או כמו בגיטין דף כ”ו ע”ב טוביינא דחכימי ופירש”י מאושר שבחכמים, כי אשרי תרגומו טובי, וכן טובי העיר אין פירושו הפך הרעים, אלא הנבחרים להנהגת העומדים ביושר ובדרך מאושרת. וכן יתכן שבימי הקדמונים היו הרופאים מאוגדים במקצועם (כמו שהיה באשכנז צונפט) והנבחרים שבהם גקראו טובים. וזה הטוב שברופאים מסתמא הוא בעל גאוה יתירא, ועלול להרוג נפשות בגאותו. ובזה יתפרש ג”כ למה אמרו באבות דר’ נתן שבעה אין להם חלק לעולם הבא וכו’ וטוב שברופאים, דמשמע רופא שאינו טוב יש לו חלק לעולם הבא, דאל”ה יאמר סתם רופא.

עוד יש לומר מפני שבני אדם נוהגים כבוד מרובה ברופא הוא נעשה עי”ז עז פנים, ועז פנים לגיהנם.

גם נלענ”ד דדווקא אם אין לו אומנות אלא הוא, כדרך שאמרו בפסולי עדות בסנהדרין.

אבל מ”ש בשם בעל פחד יצחק בשם הרי”ף דמיירי במוהל אינו מובן לי כלל, דבזה”ו אין המוהלים גרועים כל כך, ואולי כן היה בימיהם.

הדורש שלומו וטובתו כל הימים

הרב שמואל דוד הכהן מונק, חיפה